

บทที่ 5

บทสรุป

จากการศึกษาข้อมูลระหว่างดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กับกิจกรรมและภาวะทางการเมืองไทย นับตั้งแต่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้เปิดดำเนินการในปี 2518 แล้วนั้น พบว่าปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อสภาวะการซื้อขายหลักทรัพย์ แบ่งออกเป็นปัจจัย 2 ด้านซึ่งได้กล่าวถึงแล้วในบทที่ 3 คือ

1. ปัจจัยทางเทคนิค (technical factor) แบ่งออกเป็น

- 1.1 ราคาหุ้น (price)
- 1.2 ปริมาณการซื้อขาย (volume)

2. ปัจจัยพื้นฐาน (fundamental factor)

- 2.1 ปัจจัยทางการเมือง (political factor)
- 2.2 ปัจจัยทางเศรษฐกิจ (economic factor)
- 2.3 ปัจจัยทางอุตสาหกรรม (industry factor)
- 2.4 ปัจจัยทางบริษัท (company factor)

นอกจากปัจจัย ดังกล่าวข้างต้น จะต้องมีจิตวิทยาในการลงทุนเข้ามาประกอบด้วย ผลจากการศึกษาที่ได้ เมื่อนำมาพิจารณาตามแนวสมมุติฐานว่า เสถียรภาพทางการเมืองจะมีความสัมพันธ์กับดัชนีราคาหลักทรัพย์ในทางเดียวกัน คือ เมื่อการเมืองหรือรัฐบาลมีเสถียรภาพมั่นคงดัชนีฯ จะมีการเคลื่อนไหวในทางบวก และเมื่อเสถียรภาพไม่มั่นคงดัชนีฯ จะเคลื่อนไหวในทางลบ พบว่ารูปแบบของความสัมพันธ์ดังกล่าว มีทิศทางไปตามที่ได้ตั้งสมมุติฐานไว้ โดยความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นในช่วงแรก (พ.ศ. 2518-2530) ดัชนีฯ ยังคงมีการเคลื่อนไหวที่ไม่ตอบสนองต่อข่าวสารทางการเมืองมากนัก โดยจะตอบสนองต่อปัจจัยทางเศรษฐกิจเป็นหลัก ต่อเมื่อเข้าสู่ทศวรรษที่ 30 (พ.ศ. 2531) เป็นต้นมา ความสัมพันธ์ระหว่างเสถียรภาพทางการเมือง และความเคลื่อนไหวของดัชนีราคาหลักทรัพย์จึงมีความสอดคล้องต่อกัน และเห็นได้ชัดเจนอย่างยิ่งในช่วงปี

พ.ศ. 2534-2535 และในช่วงปี พ.ศ. 2538 ความสำคัญของการเคลื่อนไหวในดัชนีตลาดหลักทรัพย์ได้กลายเป็นตัวชี้นำสภาวะทางการเมืองอย่างชัดเจน โดยในแต่ละช่วงรัฐบาลจะมีประเด็นของปัญหาแตกต่างกันไป พอสรุปได้ดังนี้

1. ในช่วงปีพ.ศ.2518-ตอนต้นของปีพ.ศ.2531

ถือเป็นช่วงเริ่มต้นและพัฒนาของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ช่วงเวลาดังกล่าวครอบคลุมถึงรัฐบาลทั้งสิ้น 4 ชุด คือ รัฐบาลของมรว.คึกฤทธิ์ ปราโมช (มีนาคม2518-มกราคม 2519), รัฐบาลนายธานินทร์ กรัยวิเชียร (ตุลาคม2519-ตุลาคม2520) , รัฐบาลพลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์(พฤศจิกายน2520-กุมภาพันธ์2523) และ รัฐบาลพลเอกเปรม ติณสูลานนท์(มีนาคม 2523-เมษายน2531)

ในช่วงต้นของการเปิดทำการของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยนี้ พบว่า ผลกระทบที่เกิดจากสภาวะทางการเมืองภายในประเทศยังไม่มีบทบาทที่เด่นชัดมากนัก ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมักจะเป็นปัจจัยทางเศรษฐกิจและปัจจัยทางด้านจิตวิทยา ซึ่งมีทั้งปัจจัยภายในและภายนอกประเทศ ปัจจัยภายในประเทศเช่น ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจในวิธีการลงทุน , ความผันผวนทางการเมือง , การเกิดปฏิวัติรัฐประหาร , ราคาน้ำมันภายในประเทศซึ่งก่อให้เกิดภาวะเงินเฟ้อ , การลดค่าเงินบาท , ผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียน และบริษัทรับอนุญาต, ความผันผวนทางการเงินของอัตราแลกเปลี่ยนและอัตราดอกเบี้ย , ปัญหาการขาดดุลการค้าและดุลการชำระเงิน เป็นต้น ส่วนปัจจัยภายนอกประเทศ ได้แก่ การเกิดวิกฤตการณ์น้ำมัน , ความไม่สงบทางการเมืองของต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ประเทศเพื่อนบ้าน , ภาวะตลาดหลักทรัพย์ของต่างประเทศ เป็นต้น ซึ่งปัจจัยทั้งหมดดังกล่าวก่อให้เกิดความไม่มั่นใจต่อผู้ลงทุน เรียกว่าเป็นปัจจัยทางด้านจิตวิทยา ซึ่งมีลักษณะของความเชื่อ ความรู้สึก โดยจะพบว่าถึงแม้ว่าเหตุการณ์ดังกล่าว จะผ่านไปทางที่ดีขึ้นก็ตาม แต่ถ้าผู้ลงทุนยังคงไม่มีความมั่นใจ ก็จะมีผลกระทบต่อตลาดหลักทรัพย์ได้อย่างมากเช่นกันและพบว่าปัจจัยทางด้านจิตวิทยานี้ มีอิทธิพลต่อตลาดหลักทรัพย์อย่างมากในทุกๆ ช่วง

2. ในช่วงรัฐบาลพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ

ในช่วงต้นของรัฐบาลชุดนี้ ดัชนีฯ มีการปรับตัวขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เกิดจากการสร้างความเชื่อมั่นในการบริหารงานด้านเศรษฐกิจของรัฐบาล ถึงแม้ว่าจะมีปัจจัยลบจากภาวะการ

สงครามอ่าวเปอร์เซียซึ่งส่งผลกระทบต่อความกลัวว่าจะเกิดการคุกคามขยายตัวของสงครามและการขาดแคลนน้ำมัน ก็เป็นเพียงผลกระทบในระยะสั้นๆ เท่านั้น

อย่างไรก็ดี ปัจจัยในเรื่องเสถียรภาพของรัฐบาลก็เป็นประเด็นที่เด่นชัด จากความขัดแย้งและแตกแยกภายในพรรคร่วมรัฐบาลอันเกิดจากการจัดสรรผลประโยชน์ ตลอดจนปัญหาการกระทบกระทั่งต่อกลุ่มทหาร จึงเป็นประเด็นที่ส่งผลให้ดัชนีฯ ได้รับผลกระทบในทางลบที่จุดให้ดัชนีฯ ปรับตัวลดลงในช่วงปลายของรัฐบาลชุดนี้

3. ในช่วงรัฐบาลนายอานันท์ ปันยารชุน

ในช่วงแรกที่คณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ (รสช.) เข้ายึดอำนาจการปกครองนั้นดัชนีฯ ได้ตกลงกว่า 50 จุด จากความตื่นตระหนกต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอันแสดงถึงความไม่พึงพอใจต่อการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ต่อเมื่อภายหลังการแต่งตั้งของนายอานันท์ ปันยารชุน ขึ้นเป็นนายกรัฐมนตรี ซึ่งภาพลักษณ์ของนายกรัฐมนตรีที่ดีได้สร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนโดยทั่วไปอีกครั้งหนึ่ง ดัชนีฯ ได้ปรับตัวขึ้น แสดงถึงความพึงพอใจต่อการแต่งตั้งรัฐบาลดังกล่าว ถึงแม้ว่าดัชนีฯ จะชะลอตัวในช่วงแรกที่มีการแต่งตั้งอันเกิดจากความไม่เชื่อมั่นต่ออิสระในการบริหารงานของรัฐบาลที่ได้รับ แต่หลังจากการบริหารงานได้ช่วงหนึ่งสิ่งที่ปรากฏได้สร้างความเชื่อมั่นในรัฐบาล จึงทำให้ดัชนีฯ ได้ปรับตัวขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ความเชื่อมั่นต่อความสามารถและความซื่อสัตย์ ของรัฐบาลชุดนี้จึงเป็นจุดเด่นที่เป็นปัจจัยบวกอย่างเด่นชัด

4. ช่วงรัฐบาลพลเอก สุจินดา คราประยูร

ปัญหาในประเด็นเรื่องความชอบธรรมและคุณสมบัติในเส้นทางการก้าวขึ้นสู่ตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของ พลเอก สุจินดา นับเป็นปัญหาที่สำคัญที่ทำให้รัฐบาลชุดดังกล่าวไม่ได้รับการยอมรับจากประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชนในภาคธุรกิจ โดยดัชนีฯ ได้สะท้อนถึงความคิดเห็นดังกล่าวได้อย่างชัดเจนที่สุด โดยดัชนีฯ ได้มีการปรับตัวขึ้น-ลง ตอบรับกับข่าวสารในช่วงเหตุการณ์พฤษภาทมิฬอย่างเห็นได้ชัด นอกจากนี้สภาวะดังกล่าวได้ส่งผลให้นักลงทุนชาวต่างชาติ มองภาพพจน์ของประเทศไทยในแง่ลบอีกด้วย

ในช่วงดังกล่าว นับเป็นช่วงที่ปัจจัยทางการเมืองภายในประเทศเป็นปัจจัยหลักที่ชี้นำสภาวะการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยอย่างไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อนและได้มีการเปลี่ยนรูปแบบของความสัมพันธ์ระหว่างเสถียรภาพ กับดัชนีฯ กล่าวคือ ดัชนีฯ กลับ

ปรับตัวลดลงเมื่อเสถียรภาพของรัฐบาลแข็งแกร่งและ
ปรับตัวสูงขึ้นเมื่อเสถียรภาพของรัฐบาลมีความผันผวน

5. ช่วงรัฐบาลนาย ชวน หลีกภัย

ช่วงภายหลังวิกฤตการณ์พฤษภาทมิฬผ่านไป รัฐบาลของนายชวน หลีกภัย เป็นรัฐบาลที่ได้รับการยอมรับจากประชาชนอย่างมาก จากที่มงานเศรษฐกิจที่แข็งแกร่ง เป็นที่ยอมรับของประชาชนทั่วไป และประกอบกับกระแสของความเป็นประชาธิปไตย ตลาดหลักทรัพย์ และ ดัชนีราคาหลักทรัพย์ได้มีบทบาทเกี่ยวข้องกับการเมืองภายในประเทศชัดเจนมากยิ่งขึ้น ไม่ว่าจะจากกรณีของคดีปิ่นฮุ้นที่มีนักการเมืองเข้าไปพัวพันหลายคน, กรณีการขายหุ้นเพื่อนำมาเป็นทุนในการหาเสียงเลือกตั้ง นอกจากนี้วิกฤตการณ์ที่เกิดขึ้นในตลาดหลักทรัพย์ฯ ยังได้รับความสนใจจากรัฐบาลและประชาชน โดยทั่วไปมากยิ่งขึ้น ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางการเมืองภายในประเทศยังคงมีความเด่นชัดอย่างต่อเนื่องจากช่วงพฤษภาทมิฬ

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพทางการเมืองในรัฐบาลชุดนี้ ก็คือ ประเด็นของการคอร์รัปชั่น และความแตกแยกในพรรคร่วมรัฐบาล จากการดำเนินงานตามนโยบายของแต่ละพรรค ตลอดจนกระแสคัดค้านของประชาชนต่อกรณีของการแจกเอกสารสิทธิ สปก. 4-01 เป็นปัจจัยทางการเมืองภายในประเทศที่ส่งผลอย่างเด่นชัด

6. ช่วงรัฐบาลนาย บรรหาร ศิลปอาชากับตลาดหลักทรัพย์

ด้วยภาพลักษณ์ของนักการเมืองท้องถิ่น ผนวกกับการจัดวางบุคคลในการดำรงตำแหน่งสำคัญทางเศรษฐกิจที่ขัดแย้งกับความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่ ทำให้ความเชื่อมั่นและศรัทธาในรัฐบาลชุดนี้มีน้อยมาก อาจกล่าวได้ว่าปัญหาเรื่องคุณสมบัติของนักการเมือง เป็นปัจจัยหลักที่นำไปสู่ปัญหาในด้านเสถียรภาพของรัฐบาลและได้กลายมาเป็นปัญหาหลักที่ส่งผลกระทบต่อตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย อย่างที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน

นอกจากนี้ปัญหาความตกต่ำของตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ถูกหยิบยกขึ้นมาถกเถียงอ้างถึงความไร้ประสิทธิภาพทางเศรษฐกิจของรัฐบาลชุดนี้อยู่เสมอ ดัชนีราคาตลาดหลักทรัพย์ได้ถูกหยิบยกขึ้นมาเป็นเครื่องชี้วัดประสิทธิภาพของรัฐบาลอย่างชัดเจน รวมถึงการใช้ดัชนีฯ เป็นเครื่องมือในการสร้างภาพลบทางการเมืองในส่วนหนึ่ง ด้วยการขายหุ้นจำนวนมากซ้ำเติมภาวะตลาดฯ ให้

ทรุดลงไปอีก เพื่อหวังผลทางการเมือง ลักษณะการใช้ตลาดหลักทรัพย์เป็นเครื่องมือทางการเมืองนี้ ก็มีความเด่นชัดในช่วงรัฐบาลสมัยนายบรรหารอีกเช่นกัน

เมื่อพิจารณาถึงผลกระทบจากปัจจัยทางการเมืองภายในประเทศที่ปรากฏพบว่า สถานะเหตุการณ์ทางการเมืองที่ส่งผลกระทบต่อดัชนีฯ อย่างชัดเจน มักจะเกิดเมื่อมีเหตุการณ์หรือสภาวะการณ์ต่าง ๆ รวมถึงมีแบบแผนของการเคลื่อนไหวของดัชนีฯ พอสรุปได้ดังนี้

1. เมื่อมีการอภิปรายไม่ไว้วางใจ ลักษณะที่เกิดขึ้นก็คือ ดัชนีฯ จะมีการชะลอตัวในช่วงก่อนหน้าวันอภิปราย (ดูแผนภูมิ 5.1) ซึ่งช่วงของการชะลอตัวดังกล่าวจะมีระยะเวลาด้านยาวเพียงใด จะมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องก็คือ ข่าวสารต่าง ๆ ที่แสดงออกถึงความสัมพันธ์ระหว่างพรรคการเมือง ซึ่งโดยมากมักจะมีข่าวถึงความแตกแยกของพรรคต่าง ๆ ออกมาอยู่เสมอ เนื่องจากลักษณะของการเป็นรัฐบาลผสมหลายพรรค โดยข่าวความแตกแยกในพรรคต่าง ๆ มักจะส่งผลให้เกิดความสับสนและมักปรากฏว่าก่อนถึงวันอภิปราย จะมีข่าวลือที่เกี่ยวข้องกับการยุบสภา และการลาออกเสมอ เช่น ในการอภิปรายฯ ในสมัยรัฐบาลชาติชาย เมื่อปี 2532 และ 2533

2. เมื่อมีการเลือกตั้ง ในส่วนของความเคลื่อนไหวของดัชนีฯ ในช่วงการเลือกตั้ง ดัชนีฯ จะมีการเคลื่อนไหว ในลักษณะเช่นเดียวกันกับช่วงของการอภิปราย คือ จะมีการชะลอตัวในช่วงก่อนการเลือกตั้ง ซึ่งนักลงทุนและประชาชนทั่วไปจะรอดูผลภายหลังการเลือกตั้ง ดัชนีฯ จะมีการชะลอตัว และมีความผันผวนขึ้นลงตามข่าวสารที่เกิดขึ้นเป็นระยะ ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับแนวโน้มของการจัดตั้งรัฐบาลที่จะเกิดขึ้นมาในภายหลังการเลือกตั้งเป็นสำคัญ (ดูแผนภูมิ 5.2)

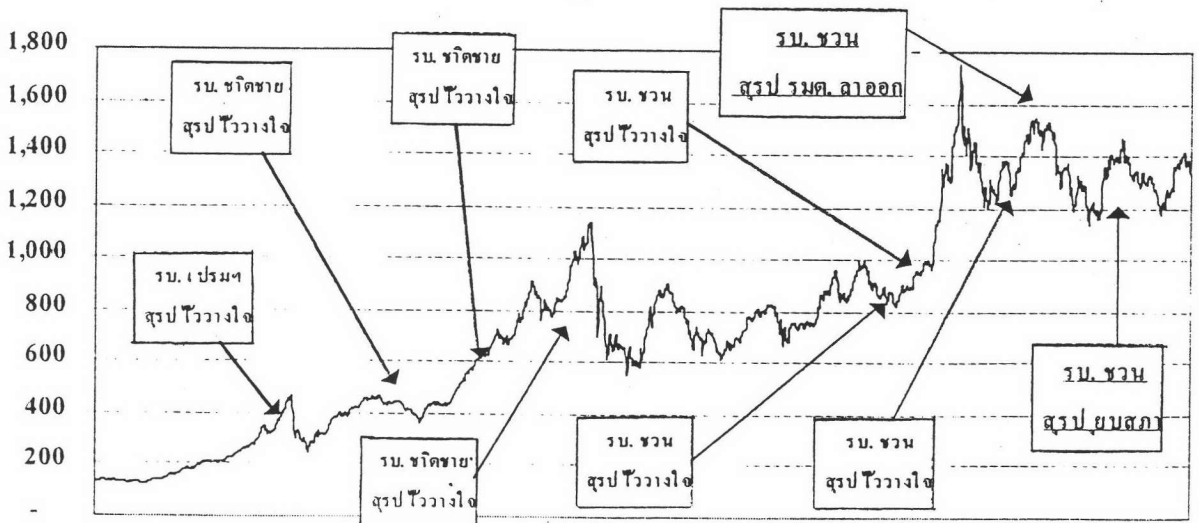
ปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ดัชนีมีการปรับตัวขึ้นลงอย่างผันผวน ในช่วงก่อนการเลือกตั้ง ก็คือการสร้างราคาหรือการเทขายหุ้นในกลุ่มของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง หรือหุ้นในมือของบรรดานักการเมืองรวมทั้งผู้สนับสนุนหรือนายทุนการเมือง ซึ่งในช่วงของการเลือกตั้งมักจะปรากฏว่ามีการเคลื่อนไหวของหุ้นในการถือครองของบุคคลดังกล่าวเป็นอย่างมาก ทั้งนี้เพราะความต้องการในการใช้เงินสดจำนวนมากทำให้มีการเทขาย รวมถึงการสร้างราคาเพื่อทำกำไรนั่นเอง

3. เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงภายในรัฐบาล การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นภายในรัฐบาล ซึ่งส่งผลกระทบต่อการทำงานของรัฐบาลโดยตรง เช่น การยุบสภา, การลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี, การปฏิวัติ รัฐประหาร สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ ส่งผลกระทบต่อสถานะทางการเมืองของประเทศอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าหากการเปลี่ยนแปลงนั้นเกิดขึ้นอย่างฉับพลันจะเป็นสิ่งที่ส่งผลกระทบต่อความรู้สึกของประชาชนโดยทั่วไปและนักลงทุนมากกว่ากรณีที่มีการคาดเดาสถานการณ์ล่วงหน้า จึงมักปรากฏอยู่เสมอว่าในช่วงของการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ดัชนีราคาหุ้นฯ จะปรับตัวลดลงอย่างรุนแรงเสมอ และจะปรับตัวขึ้นเมื่อมีความรู้สึกมั่นใจต่อความคลี่คลายไปในทางดีของสถานการณ์นั้น ๆ (ดูแผนภูมิ 5.3)

แต่อย่างไรก็ดี การปรับตัวของดัชนีฯ ก็ขึ้นอยู่กับความรู้สึกและความคาดหวังต่อสถานการณ์ของประชาชนส่วนใหญ่ ดังที่ได้กล่าวไว้ในส่วนของการวิเคราะห์การเมือง คือ หากความรู้สึกของคนส่วนใหญ่ต่อรัฐบาลในขณะนั้น หรือสถานะในขณะนั้นเป็นลบอยู่ เมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้น การตอบสนองจึงกลายเป็นบวก เช่นเดียวกัน ในกรณีตรงกันข้าม ดังนั้นความรู้สึกของประชาชนในขณะนั้น ๆ จึงมีส่วนต่อทิศทางของดัชนีฯ ที่จะปรับตัวขึ้น หรือลง

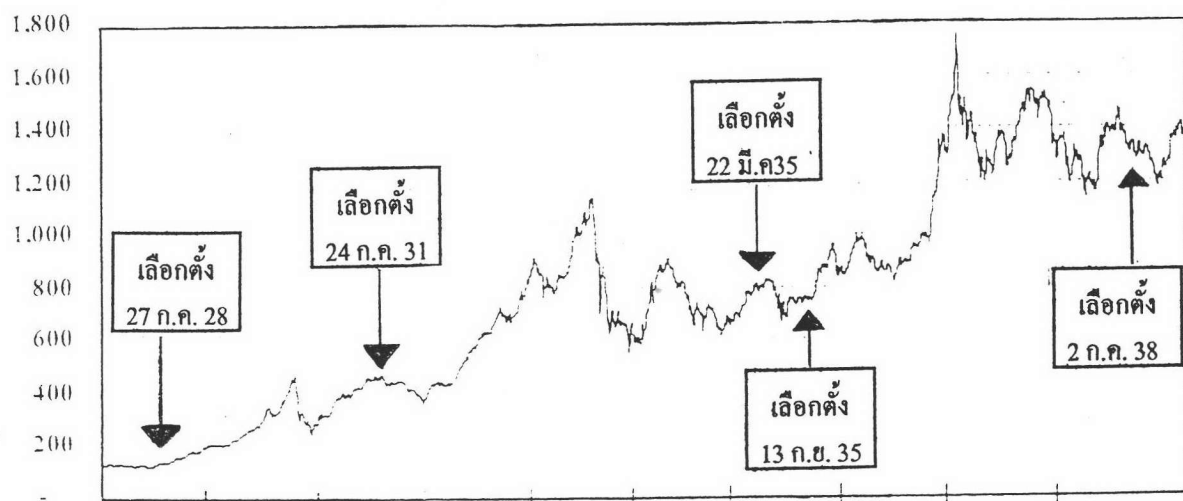
ตัวอย่างเช่น ในการยุบสภาในปี 2538 ดัชนีฯ ได้ปรับตัวขึ้นทั้งนี้เนื่องจากประชาชนโดยทั่วไป มองเห็นว่าการยุบสภาเพื่อเลือกตั้งใหม่จะเป็นการแก้ปัญหาที่ค้างคาอยู่ แต่ขณะเดียวกัน การลาออกของนาย ชาติชาย ในปี 2533 ประชาชนมองว่าไม่มีผลดีเกิดขึ้น เพราะรัฐบาลยังคงเป็นคนหน้าเดิม ดัชนีจึงไม่มีการปรับตัวในทางบวก เป็นต้น

แผนภูมิที่ 5.1

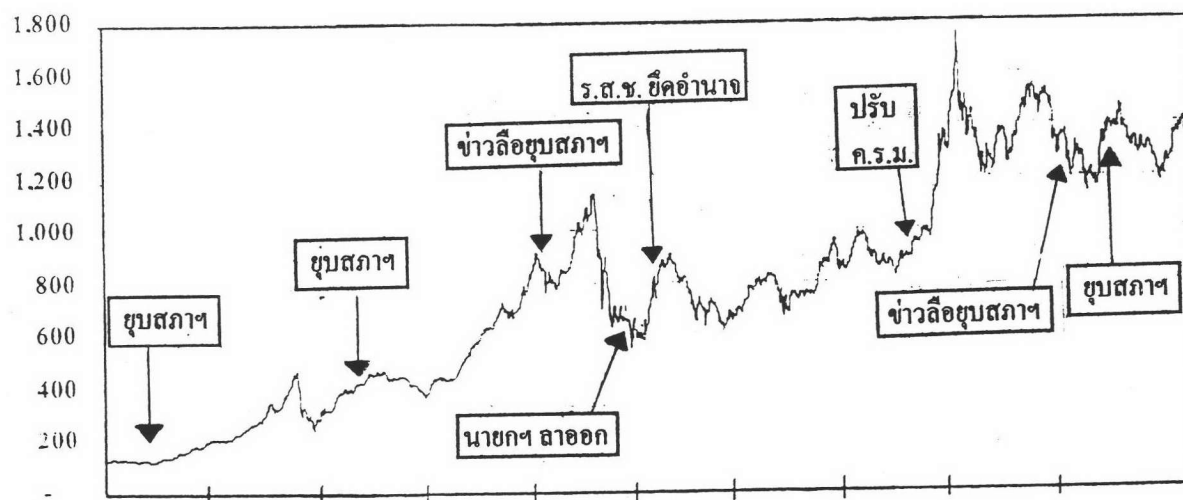
ที่มา : บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ธนชาติ จำกัด, รายงานประจำเดือนกันยายน 2539 : 1

แผนภูมิที่ 5.2

ข้อมูลเบื้องต้น : บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ธนชาติ จำกัด, รายงานประจำเดือนกันยายน 2539 : 1

แผนภูมิที่ 5.3

ที่มา : บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ธนชาติ จำกัด, รายงานประจำเดือน กันยายน 2539 : 1

ความคิดเห็นต่อกรณีศึกษาและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาในประเด็นความสัมพันธ์ระหว่างเสถียรภาพทางการเมือง กับการเคลื่อนไหวของดัชนีราคาหลักทรัพย์ ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่ สภาวะการเคลื่อนไหวของดัชนีฯ มีลักษณะของการสะท้อนแนวคิดทางการเมืองอยู่ไม่น้อย การที่ดัชนีฯ ไม่มีการตอบรับต่อสภาวะทางการเมือง เป็นการแสดงออกต่อการเพิกเฉยทางการเมือง ทศนคติทางการเมืองของประชาชนโดยทั่วไป จะมองภาพทางการเมืองเสมือนเป็น "ของสูง" ซึ่งแตะต้องไม่ได้ หรือไม่ควรเข้าไปยุ่งเกี่ยว เป็นเรื่องของผู้มีอำนาจ จึงไม่มีใครจะให้ความสนใจและให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากนัก ซึ่งผลจากการศึกษาได้ชี้ให้เห็นว่า การที่ดัชนีฯ ไม่มีการตอบรับต่อสภาวะทางการเมืองในช่วงต้นเป็นการแสดงออกต่อการเพิกเฉยทางการเมืองดังกล่าว โดยมีความคิดแยกการเมืองออกจากการดำเนินชีวิตโดยทั่วไปของสังคม จนกระทั่งทัศนคติดังกล่าวได้มีการเปลี่ยนแปลง และความคิดเห็นของประชาชนส่วนหนึ่งเริ่มมีบทบาทที่เด่นชัด และสะท้อนออกมามากขึ้น ซึ่งพบได้จากการที่ดัชนีฯ มีการปรับตัว แสดงออกถึงความรู้สึกในด้านบวก หรือลบต่อการบริหารงาน และสถานภาพของรัฐบาล สิ่งเหล่านี้เป็นผลดีที่เกิดขึ้นในสังคมไทย ที่ประชาชนมีการแสดงออกถึงความคิดเห็นมากขึ้น โดยผลจากการเคลื่อนไหวของดัชนีฯ จะเป็นการแสดงออกที่เกิดจากการปกป้องผลประโยชน์ของแต่ละบุคคล และขณะเดียวกันได้แสดงออกถึงความคิดเห็น เป็นการทำให้ระบบการเมืองของไทย มีการรับฟังความคิดเห็นที่เพิ่มขึ้นอีกทางหนึ่ง

แต่อย่างไรก็ดี จากสภาวะในปัจจุบันพบว่าได้มีการฉกฉวยเอาประโยชน์ของการสะท้อนความคิดเห็นเหล่านั้นมาใช้เพื่อผลประโยชน์ในทางการเมืองของกลุ่มบางกลุ่ม กล่าวคือ มีการสร้างราคาหลักทรัพย์หรือการปั่นหุ้น, ทวบหุ้น เพื่อสร้างภาพทางการบริหารงานทางเศรษฐกิจให้ดูดี หรือให้ดูเลวร้าย ตามแต่วัตถุประสงค์ของผู้กระทำ ซึ่งการกระทำดังกล่าว จะไม่บังเกิดผลดีต่อเศรษฐกิจ และขณะเดียวกันก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพของรัฐบาล อันจะส่งผลเสียต่อประเทศ การเร่งหามาตรการแก้ไข ตลอดจนมาตรการในการป้องกันปัญหาดังกล่าว จะช่วยให้การพัฒนาตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และการพัฒนาทางการเมืองเป็นไปได้ด้วยดี โดย

1. รัฐบาล และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตลอดจนองค์กรต่างๆที่เกี่ยวข้อง ควรเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการลงทุนให้แก่นักลงทุนและประชาชนทั่วไปที่สนใจ ทั้งในและนอกประเทศ ตลอดจนให้ข่าวสารที่ถูกต้อง เมื่อนักลงทุน เกิดความรู้ความเข้าใจ ก็จะทำให้การสะท้อนถึงสถานะในด้านต่างๆ เป็นไปตามสภาพความเป็นจริงมากที่สุด

2. ปัญหาในเรื่องเสถียรภาพในทางการเมือง เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้เสมอในการปกครองแบบประชาธิปไตยที่มีรัฐบาลผสมหลายพรรคเช่นประเทศไทย การให้ความรู้ ความเข้าใจในการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ตลอดจนธรรมชาติของการเมืองในระบบนี้ จะเป็นสิ่งที่ช่วยให้ความตื่นตระหนก หรือความวิตกกังวลต่อสถานะต่างๆทางการเมืองที่เกิดขึ้นในแต่ละขณะ คลี่คลายลงได้

3. การแก้ไขปัญหาในการสร้างราคาในการซื้อขายหลักทรัพย์ (ปันหุ้น , ทูบหุ้น) อย่างจริงจังและไม่มีการเลือกปฏิบัติ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในช่วงของการหาเสียงเลือกตั้ง และการใช้ตลาดหลักทรัพย์เป็นเครื่องมือทางการเมือง จะเป็นการช่วยพัฒนาระบบการเมืองและพัฒนาความแข็งแกร่งของตลาดหลักทรัพย์ได้เป็นอย่างดี